

Oppgaver, Lørdagsverksted 19.februar 2005

- 1) Finn vinkelen mellom \mathbf{a} og \mathbf{b} .
 - a) $\mathbf{a} = [2,4]$, $\mathbf{b} = [1,2]$
 - b) $\mathbf{a} = [3,1,2]$, $\mathbf{b} = [6,2,2]$
 - c) $\mathbf{a} = 3\mathbf{i}-\mathbf{j}+\mathbf{k}$, $\mathbf{b} = \mathbf{k}$
 - d) $\mathbf{a} = [-1,2,1]$, $\mathbf{b} = [1,-1,3]$

- 2) Dekomponer vektoren \mathbf{a} i forhold til \mathbf{b} .
 - a) $\mathbf{a} = [4,7]$, $\mathbf{b} = [1,1]$
 - b) $\mathbf{a} = [2,3,5]$, $\mathbf{b} = \mathbf{k}$
 - c) $\mathbf{a} = \mathbf{i}-\mathbf{j}+\mathbf{k}$, $\mathbf{b} = 2\mathbf{j}$

- 3) Finn vektoren med lengde L og samme retning som \mathbf{v} .
 - a) $L = 8$, $\mathbf{v} = [1,1]$
 - b) $L = 2$, $\mathbf{v} = [2,3]$
 - c) $L = 0$, $\mathbf{v} = [1,2,3]$

- 4) Vis at $\mathbf{a} \times \mathbf{b} = -\mathbf{b} \times \mathbf{a}$ for vektorer fra \mathbb{R}^3 .

- 5) Parametriser den gitt kurven i \mathbb{R}^2 .
 - a) Den rette linjen gjennom origo med stigningstall 2.
 - b) Den rette linjen gjennom punktene $(1,0)$ og $(0,1)$
 - c) Sirkelen med sentrum i $(0,1)$ og radius 1.

- 6) To partikler starter ved tidspunkt $t = 0$ på hver sin bevegelse $\mathbf{r} = \mathbf{r}_1(t)$ og $\mathbf{r} = \mathbf{r}_2(t)$.
Bestem eventuelle punkter der
(i) banene krysser hverandre og (ii) partiklene kolliderer.
 - a) $\mathbf{r} = \mathbf{r}_1(t) = [t, 2t^2]$, $\mathbf{r} = \mathbf{r}_2(t) = [\sqrt{\frac{3}{2}} \cos t, \sqrt{\frac{3}{2}} \sin t]$
 - b) $\mathbf{r} = \mathbf{r}_1(t) = [\sin t, \sin^2 t]$, $\mathbf{r} = \mathbf{r}_2(t) = [\cos^2 t, \sin^2 t]$
 - c) $\mathbf{r} = \mathbf{r}_1(t) = [1+t, 5+3t]$, $\mathbf{r} = \mathbf{r}_2(t) = [3+\cos \pi t, 2+\sin \pi t]$

- 7) Finn lengden av den gitte kurven.
- a) $\mathbf{r} = [3\cos t, 3\sin t], 0 \leq t \leq 2\pi$
- b) $\mathbf{r} = [e^t, e^{-t}, \sqrt{2} t], 0 \leq t \leq e]$
- 8) Vis at tangenten til en sirkel alltid står normalt på radien ut til tangeringspunktet.

Eksamensoppgaver

- 9) En kurve K i xy -planet har parameterfremstilling

$$x = t^3, \quad y = 4 - t^2, \quad 0 \leq t \leq 2.$$

Beregn arealet av området som begrenses av K og koordinataksene. Finn også buelengden til kurven K , svaret skal gis på eksakt form.

- 10) Gitt en plan kurve C med parameterfremstilling

$$x = \frac{1}{2} \sin 2t, \quad y = 2\sqrt{2} \sin t, \quad 0 \leq t \leq \pi.$$

- a) Skisser C , og beregn lengden til C .
- b) Bestem krumningen til C i punktet $(0, 2\sqrt{2})$.

- 11) La C være romkurven gitt ved

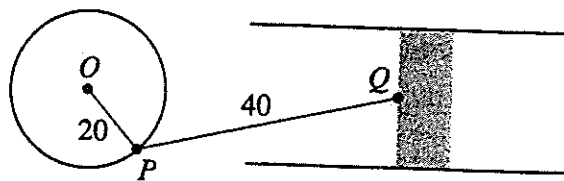
$$\mathbf{r}(t) = \frac{1}{3}t^3 \mathbf{i} + \frac{1}{2}\sqrt{2}t^2 \mathbf{j} + t \mathbf{k}, \quad -1 \leq t \leq 1.$$

- a) Finn buelengden til C .
- b) Finn krumningen til C i et vilkårlig punkt på C , og bestem punktet på C der krumningen er størst.

12) En repetisjon

Husker du denne?

Et 40 cm langt stag forbinder stemplet i en forbrenningsmotor med et roterende hjul som vist på figuren.

Festepunktene for staget er P i ytterkant av hjulet og Q midt på overflaten av stemplet. Hjulet har sentrum i origo og radius 20 cm og roterer med konstant vinkelhastighet $\omega = 10\pi$ radianer per sekund mot klokken og Q glir på den positive x -aksen. Ved tidspunkt $t = 0$ ligger P på den positive x -aksen.

- Finne koordinatene til P og Q som funksjon av tiden t .
- Finne hastigheten til Q ved tidspunkt t .